

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 80 0 К 075831 18 Квлз
Бања Лука, 04.02.2019. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Весне Антонић као предсједнице вијећа, Даниеле Миловановић, Обрена Бужанина, др Вељка Икановића и Горане Микеш, као чланова вијећа, уз учешће записничара Соње Матић, у кривичном предмету против осуђеног Х.Б., због кривичног дјела угрожавање јавног саобраћаја из члана 410. став 2 у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о захтјеву за заштиту законитости који је поднијела бранилац осуђеног Г.Б., адвокат из Б., против правоснажних пресуда Основног суда у Бијељини број 80 0 К 075831 16 К од 06.11.2017. године и Окружног суда у Бијељини број 80 0 К 075831 18 Кж од 05.01.2018. године, у сједници вијећа одржаној дана 04.02.2019. године, донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев за заштиту законитости се одбија као неоснован.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бијељини број 80 0 К 075831 16 К од 06.11.2017. године (која је потврђена пресудом Окружног суда у Бијељини број 80 0 К 075831 18 Кж од 05.01.2018. године), оглашен је кривим Х.Б. због кривичног дјела угрожавање јавног саобраћаја из члана 410. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 49/03, са измјенама, у даљем тексту: КЗ РС), за које дјело му је, примјеном члана 46. и 47. КЗ РС, изречена условна осуда којом му је утврђена казна затвора у трајању од 6 (шест) мјесеци са роком провјере од 1 (једне) године. Истом пресудом, осуђени је обавезан да плати трошкове кривичног поступка, а оштећени су са својим имовинско правним захтјевима упућени на парнични поступак.

Против цитиране пресуде Основног суда у Бијељини, бранилац осуђеног је благовремено поднијела захтјев за заштиту законитости (у даљем тексту: захтјев), због повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) Закона о кривичном поступку Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 53/12, са измјенама, у даљем тексту: ЗКП РС), са приједлогом да се побијана пресуда преиначи или да се у цијелости или дјелимично укину обе пресуде или да се укине само другостепена пресуда и предмет врати на ново одлучивање.

У одговору на захтјев републички јавни тужилац Бранко Митровић је писменим поднеском број Т14 0 КТЗ 0015646 18 од 13.04.2018. године, предложио да се захтјев одбије као неоснован.

Приликом одлучивања о захтјеву овај суд се, у смислу одредби члана 354. ЗКП РС, при испитивању правоснажне пресуде ограничио само на оне повреде закона на које указује подносилац захтјева, те је одлучено као у изреци ове пресуде из слиједећих разлога:

Одредба члана 350. ЗКП РС прописује да се овај ванредни правни лијек може поднијети против правоснажне пресуде само у случајевима повреде Кривичног закона и повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) овог закона (која се манифестује у повреди права на одбрану), а уз ограничења прописана у ставу 2. овог члана. Тим ограничењима је искључена могућност улагања овог правног лијека ако није кориштено право побијања пресуде жалбом, као редовним правним лијеком, а када су у питању означене повреде материјалног и процесног закона, на ове основе побијања пресуде се није могуће позивати у захтјеву ако нису биле изнесене у жалби (осим ако се ради о повреди учињеној у жалбеном поступку). Коначно, ограничењем прописаним у ставу 3. истог члана, се искључује могућност улагања овог правног лијека против пресуде Врховног суда донесене у трећем степену.

Захтјевом се првенствено поставља теза да је у поступку доношења правоснажне пресуде повријеђено право на одбрану осуђеног, тврдњом да су и првостепени и другостепени суд повриједили одредбе члана 304. став 7. и члана 295. ЗКП РС, на начин да нису уопште дали оцјену исказа свједока И.Х. (који је прочитан на претресу пред првостепеним судом) појединачно, нити у вези са осталим доказима, а да је другостепени суд у образложењу своје пресуде погрешно навео да је изведен доказ саслушања овог свједока.

На напријед наведеним приговорима подносиоца захтјева, не може се, по оцјени овог суда, темељити тврдња о повреди права на одбрану, као битној повреди одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС.

Наиме, право на одбрану садржано у принципу „једнакост оружја“ који манифестује једнак процедурални положај странака током суђења, обухвата читав спектар процесних права која оптуженом обезбеђују једнаке процесне могућности током поступка у припреми и представљању случаја који је предмет оптужбе. То право на одбрану првенствено обухвата (али се не ограничава) на сљедећа права: право на довољно времена и одговарајуће могућности за припремање одбране, право да позива и испитује свједоке, право на ангажовање вјештака, право присуствовања суђењу, право приступа документацији и другим доказима који му могу помоћи у припреми одбране, право на браниоца, те право на присуствовање расправи у жалбеном поступку на којој је присутан тужилац. Повреда ових права, али и других права оптуженог која су у функцији осигурања једнаког процесног положаја странака током суђења, представља посебан облик битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС, која има за посљедицу укидање пресуде донесене уз ове повреде поступка. Због посебног значаја ових права, која су у основи права на правично суђење гарантованог чланом 6. Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода, повреда права на одбрану је једини облик

битне повреде одредаба кривичног поступка, прописан наведеном законском одредбом, који представља основ за подношење захтјева за заштиту законитости, као ванредног правног лијека.

У конкретном случају, овај суд налази да нема основа за тврдњу, изнесену у Захтјеву о почињеној битној повреди одредаба кривичног поступка која се манифестује у облику повреде права на одбрану, јер из образложења првостепене пресуде произилази да је првостепени суд приликом доношења одлуке о кривици осуђеног, имао у виду све проведене доказе, па и доказ - исказ свједока И.Х., те оцјену свих тих доказа извршио на начин који задовољава стандард објективне, суштинске, судске анализе изведеног доказног материјала. Осим тога, и другостепени суд је у образложењу своје пресуде, дао разлоге у погледу жалбених приговора од одлучног значаја и притом се позвао на разлоге из образложења првостепене пресуде, прихватајући их као мјеродавно образложење. Притом, навод из другостепене пресуде „па и у вези са исказом саслушаног свједока И.Х., не значи да је другостепени суд закључио да је овај свједок саслушан на претресу пред првостепеним судом, како то погрешно сматра подносилац Захтјева, јер лице И.Х. јесте саслушан у својству свједока од стране овлаштених службених лица на записнику о саслушању лица у својству свједока од 07.10.2015. године. Приговори подносиоца Захтјева којима се истиче да није одговорено молби супруге обољелог свједока Х. за долазак судије у кућу овог свједока или обезбјеђивање кола хитне помоћи ради његовог сааслушања, овај суд није ни разматрао, јер ти приговори уопште нису изношени у жалби против првостепене пресуде, те се одбрана на наставку главног претреса од 23.01.2017. године и сагласила да се исказ овог свједок из истраге прочита.

У преосталом дијелу образложења Захтјева, подносилац оспорава правилност чињеничне основе правоснажне пресуде, наглашавајући да су и првостепени и другостепени суд крајње површно приступили анализи утврђеног чињеничног стања, да из доказа спроведених на главном претресу пред првостепеним судом, не произилази закључак да је осуђени починио кривично дјело за које је правоснажно осуђен. Дакле, из разлога у образложењу Захтјева произлази да се Захтјевом доводи у питање правилност чињеничне основе побијане пресуде, те се на темељу чињеничних недостатака пресуде које подносилац Захтјева види, гради теза о почињеној повреди права на одбрана.

Међутим, како се захтјев за заштиту законитости у смислу цитираних одредби из члана 350. ЗКП РС, не може улагати по основу чињеничних недостатака правоснажене пресуде, то је поднесени Захтјев и у овом дијелу неоснован.

Из наведених разлога овај суд је у смислу одредбе члана 355. ЗКП РС, одлучио као у изреци пресуде, те је Захтјев браниоца осуђеног одбијен као неоснован.

Записничар
Соња Матић

Предсједница вијећа
Весна Антонић

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић